

PATRONUL SPIRITUAL AL INSTITUTULUI NOSTRU ESTE ION I. C. BRĂTIANU

Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române (ISPRI) a luat ființă la 31 decembrie 2001, prin restructurarea și reorganizarea Institutului de Teorie Socială. Spre deosebire de

celelalte institute de prestigiu ale Academiei Române, ISPRI nu avea un *patron spiritual*, așa cum s-ar fi convenit.

Pe data de 10 februarie 2015, Institutul nostru s-a adresat Conducerii Academiei Române și a

solicitat aprobarea pentru alegerea marelui om politic și bărbat de Stat Ion (Ionel) I. C. Brătianu – membru de onoare al Academiei Române din 7 iunie 1923 – ca *patron spiritual al Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române*. Ne-am bazat atunci pe faptul că în lista cu institutele și centrele de cercetare ale Academiei Române nu am găsit nici una din unitățile științifice academice care să poarte numele ilustruului Ion I. C. Brătianu. În afară de Așezământul Brătianu de la Florica-Argeș și de Casa Brătianu din Piața Amzei din București, nu este vreo instituție de interes național care să-i poarte numele.

Am dorit ca Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale să i se adauge subtitlul „Ion I. C. Brătianu“, fiindcă uriașa sa personalitate de vizionar reformator și de unificator de țară acoperă cu asupra de măsură toate profilurile științifice ale celor două substanțiale departamente ale ISPRI.

Departamentul de Științe Politice

- în cei patru ani legiuitori ai guvernării sale din 1922-1926 a pus bazele constituționale ale României Mari;
- ca prim-ministru a impus Parlamentului votarea reformelor în condiții de război și a prezidat, apoi, asupra aplicării lor în condițiile de pace așternută pe cerul Europei;
- a fost pasionat de istorie, în special de cea a românilor, în care domeniu a lăsat scrieri solid argumentate și fin stilizate;
- ca om politic a modernizat și radicalizat Partidul Național Liberal, pe care l-a făcut purtător al mesajului său testamentar din februarie 1913: înfăptuirea celor două mari reforme – agrară și electorală;
- a lăsat scrieri de certă importanță în acest domeniu: *Chambre des députés* (1904), *Din amintirile altora și ale mele* (1922), *Centenarul lui Avram Iancu* (1924), *Amintiri din Țara Moșilor* (1925), *Activitatea Corpurilor Legiuitoare și a Guvernului de la ianuarie 1922 până la 27 martie 1926* (1926), *Cuvintele unui mare român* (1914-1927) (1928), *Discursurile lui Ion I. C. Brătianu*, vol I-IV, Ediție George Fotino (1933-1940).

Rev. Șt. Pol. Rel. Int., **XII**, 2–3, pp. 5–6, București, 2015.

Departamentul Relații Internaționale

- s-a dovedit un diplomat de talie europeană, reușind să impună Antantei recunoașterea tuturor revendicărilor unioniste și apoi să facă Marile Puteri ca la Conferința de Pace de la Paris (1919) să consfințească pe plan internațional fruntariile României Mari;
- anii Neutralității, ai Războiului întregirii au consacrat un mare diplomat al unei țări mici (până la 1918);
- înverșunarea cu care a apărut la Conferința de Pace drepturile integrale unioniste și demnitatea cu care a respins încercările Marilor Puteri de a condiționa România Mare prin garanții ce limitau suveranitatea țării și jigneau poporul român recunoscut pentru spiritul său democratic, de omenie și toleranță.
- a lăsat scrieri de certă importanță și valoare în acest domeniu: *România și Peninsula Balcanică* (1913); *Către cetățenii Transilvaniei* (f.a.), *Situația internațională a României* (1919), *România și chestiunea Orientului* (1927).

Dincolo de toate aceste merite, ideea de om de Stat poate fi cu greu ilustrată mai bine în istoria românilor de un alt personaj cu asemenea anvergură. *România Mare este Brătianu și Brătianu este România Mare* – acesta este adevărul istoric. Iar despre dimensiunea personajului, este de ajuns să reluăm vorbele contelui de Saint-Aulaire, ministrul Franței la București: „Excela în a câștiga fără să-și facă dușmani. Viitorul apropiat mi-a descoperit în el cele mai înalte calități, care îl fac unul din marii oameni de Stat ai generației sale, mult mai mare decât cei „trei mari”: Wilson, Lloyd George, Clémenceau. Nimic mai natural: la țări mici, oameni mari.”

De reținut că Ion I. C. Brătianu este imortalizat în București printr-o monumentală statuie, operă a reputatului sculptor sârb Mestrovici – el însuși membru de onoare străin al Academiei Române. De ce un Institut al Academiei Române nu i-ar revendica numele ca pe un viguros reper național lăsat în vinovată uitare?

Conducerea Academiei a dat curs solicitării noastre și a trimis decizia Guvernului României. La 27 mai 2015, prin Hotărârea Nr. 397 (publicată în Monitorul Oficial Nr. 405 din 9 iunie 2015), Guvernul României a acceptat și adoptat solicitarea Academiei Române. Prin această Hotărâre, ISPRI a intrat în familia unităților de cercetare ale Academiei Române care își întregesc titulaturile cu nume ale unor patroni spirituali capabili să fie și astăzi repere morale și spirituale ale poporului român. Este un eveniment în istoria Institutului nostru, pe care îl vom marca așa cum se cuvine cu ocazia unor viitoare conferințe, cercetări, studii și articole publicate în revistele și colecțiile institutului.

Menționăm că această completare a numelui institutului nostru se înscrie în perspectiva evenimentelor organizate de Academia Română cu ocazia sărbătoririi a 100 de ani de la Marea Unire a tuturor românilor.

Nu putem încheia fără să mulțumim celor care au făcut posibil acest eveniment, începând cu sprijinul acordat de Președintele Academiei Române – academicianul Ionel-Valentin Vlad, Vicepreședintele Academiei și Președintele Secției girante a institutului nostru – academicianul Alexandru Surdu, Secretarul general al Academiei Române – academicianul Victor Voicu, și ajungând la colegii cercetători din institut, printre care se cuvine amintit în primul rând profesorul Stelian Neagoe, al cărui sprijin pentru acest demers l-am simțit mereu aproape.

Prof. univ. Dr. Dan Dungaciu

Directorul Institutului de Științe Politice
și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu”
al Academiei Române